Komunikat KRUS - STOP przekroczeniom najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości środków ochrony roślin w żywności

Ochrona roślin jest istotnym elementem produkcji roślinnej. Niestety, chemiczna ochrona roślin niesie ze sobą ryzyko dla bezpieczeństwa człowieka oraz dla środowiska. Ryzyko to wiąże się przede wszystkim z niewłaściwym, niezgodnym z etykietą, stosowaniem środków ochrony roślin. Dotyczy to zarówno zabiegów ochronnych przed szkodnikami i sprawcami chorób roślin, ale też co trzeba pamiętać – desykacji.

Troska o zdrowie konsumentów wymaga, by płody rolne były bezwzględnie wolne od przekroczeń najwyższych dopuszczalnych pozostałości środków ochrony roślin.
Dążenie do całkowitego wyeliminowania pozostałości środków ochrony roślin, jest warunkiem utrzymania bezpieczeństwa konsumentów, wysokiej pozycji polskiej żywności na wspólnym rynku Unii Europejskiej oraz skutecznej ekspansji na rynki państw trzecich. Wszelkie przypadki niezgodności podważają bowiem zaufanie konsumenta, które jest niezwykle trudne do odbudowania.
Informacje o nieprawidłowościach niestety się pojawiają, jak podnoszona przez organizacje pozarządowe obecność glifosatu w żywności, w produkcji której nie jest on dozwolony do stosowania! Podkreślić trzeba, że glifosat nie jest dopuszczony do stosowania w takich uprawach jak gryka i proso, w tym również do desykacji.
Mając na uwadze zapewnienie bezpieczeństwa konsumentów, a także dbałość o utrzymanie pozytywnego wizerunku polskiej żywności, szczególna uwaga służb kontrolnych skierowana jest na prawidłowe, zgodne z etykietą, stosowanie środków ochrony roślin, w tym preparatów stosowanych w desykacji oraz na bezpieczeństwo żywności.

A zatem:
Jeśli jesteś producentem:
1. Stosuj zasady integrowanej ochrony roślin:
 prowadź stałą lustrację plantacji,
 prawidłowo identyfikuj agrofagi i uwzględniaj progi ekonomicznej szkodliwości,
 wykorzystuj dostępne metody niechemiczne,
 ograniczaj stosowanie środków ochrony roślin do niezbędnego minimum,
 stosuj wyłącznie legalne środki ochrony roślin, dopuszczone do stosowania w danej uprawie oraz zgodnie z zapisami etykiety, (zwracaj uwagę na ograniczone możliwości wykonywania desykacji!),
 w pierwszej kolejności wybieraj środki, które nie pozostawiają pozostałości lub o szybkim tempie zanikania substancji czynnej,
 przestrzegaj ustalonych dawek, terminów stosowania i okresów karencji,
 prowadź ewidencję zabiegów,
 pamiętaj – glifosat nie może być stosowany do desykacji gryki i prosa.
2. Korzystaj z profesjonalnego, niezależnego doradztwa przy doborze środków ochrony roślin, wykorzystuj metodyki i programy ochrony roślin zamieszczone na Platformie Sygnalizacji Agrofagów.
3. Przestrzegaj obowiązku szkolenia i uzyskaj odpowiednie zaświadczenie aktualne na czas wykonywania zabiegów.
4. Wykorzystuj przebadany i skalibrowany sprzęt do stosowania środków ochrony roślin.
5. Kupuj środki ochrony roślin wyłącznie w zarejestrowanych punktach obrotu i przechowuj dowody ich zakupu.
6. Zapobiegaj znoszeniu środków na uprawy sąsiednie; pamiętaj, że sąsiad ma prawo żądać informacji o planowanych

zabiegach z użyciem środków ochrony roślin.
7. Pamiętaj, że prowadząc uprawę i zbiór płodów rolnych na cele spożywcze – odpowiadasz za bezpieczeństwo żywności, wprowadzanej do obrotu.
8. Zapewnij identyfikowalność każdej partii żywności (traceability) – ułatwi to ewentualny proces wycofywania tylko tych produktów, które nie spełniają wymagań.
Jeśli jesteś dystrybutorem:
1. Kupuj płody rolne od wiarygodnych dostawców.
2. Pamiętaj, że w ramach systemów kontroli wewnętrznej możesz podejmować różne działania np. kontrolować dostawców, zlecać wykonanie badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin w żywności kwalifikowanym próbobiorcom i akredytowanym laboratoriom. Kupując towar możesz również żądać od dostawcy dostarczenia wyników takich badań. Ewentualne niezgodności zgłaszaj Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
3. Zapewnij identyfikowalność każdej partii żywności (traceability). Ułatwi to ewentualny proces wycofywania tylko tych produktów, które nie spełniają wymagań.
4. Żywność, która nie spełnia wymagań prawa żywnościowego, nie powinna znajdować się w obrocie.
O stwierdzeniu niezgodności oraz o podjętych działaniach przez przedsiębiorcę (tj. wycofanie, wstrzymanie obrotu, etc.) należy poinformować terenowe organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej.
ROLNIKU UWAGA!
Jeśli twoje produkty nie spełniają norm dotyczących pozostałości środków ochrony roślin – nie mogą być wprowadzane do obrotu ani jako żywność ani jako pasza dla zwierząt, z których pozyskuje się mięso i inne produkty żywnościowe.
Ponadto, podmioty odpowiedzialne za naruszenie przepisów podlegają sankcjom karnym i administracyjnym:
1. Zgodnie z przepisami ustawy o środkach ochrony roślin stosowanie środków ochrony roślin niezgodnie z zawartymi w etykiecie wymaganiami, zagrożone jest karą grzywny.
2. Konsekwencją naruszenia norm i wymogów wzajemnej zgodności, w tym wymogów dotyczących właściwego stosowania środków ochrony roślin, jest zmniejszenie płatności bezpośrednich a także niektórych innych płatności w ramach PROW 2014-2020, tj. płatności:
 dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW),
 rolno-środowiskowo-klimatycznych,
 ekologicznych,
 na zalesianie gruntów rolnych,
 dobrostanowej.
W przypadku, gdy rolnik celowo dopuści się stwierdzonej niezgodności, obniżenie płatności może wynieść od 15% do 100% całkowitej kwoty.
Właściwe i bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin leży we wspólnym interesie rolników, producentów i konsumentów.